

© Centrum för kulturpolitisk forskning
 Nordisk Kulturpolitisk Tidsskrift,
 vol. 18, Nr. 2-2015 s. 156–157
 ISSN Online: 2000-8325

Dannelse og folkeopplysning i kulturpolitikk og kulturpolitikkforskning

Sigrid Røyseng

Sigrid Røyseng er professor i kultur og ledelse ved Handelshøyskolen BI og redaktør for Nordisk Kulturpolitisk Tidsskrift. Hun er sosiolog og har forsket på ulike emner innen kulturpolitikk, kulturledelse og kunstsosiologi. Epost: sigrid.royseng@bi.no

Spørsmål om hva dannelse og folkeopplysning er og betyr reiser jevnlig debatt. Ikke minst spørres det om ikke begrepene har utspilt sin rolle. Har vi å gjøre med bakstreverske bevegelser som holder fast i en fortidig og elitær kulturforståelse? Blir man et dannet menneske om man har lest den litterære kanon, eller er det noe annet og mer som skal til? Hvordan skal vi forstå dannelse og folkeopplysning i samspillet mellom individ og samfunn? Gjennom debatt om slike spørsmål har ideen om dannelse blitt fylt med nye lag med mening, fra klassiske dannelsesidealer til oppfatninger om hva dannelse i digitale tider betyr. På samme måte har forståelsen av folkeopplysningens innhold og funksjon blitt tillagt nye meningslag over tid. Denne utgivelsen er et spesialnummer av Nordisk Kulturpolitisk Tidsskrift og er viet til problemstillinger om folkeopplysningens og dannelsens kulturpolitiske aspekter.

Nordisk Kulturpolitisk Tidsskrift utkommer to ganger i året med en rytme hvor det ene nummeret er et åpent nummer og det andre er et spesialnummer. De to siste årene har vi valgt å lage spesialnumre i samarbeid med aktører fra forskningsfelt som ligger tett på kulturpolitikkforskningen, men som har definert seg som egne forskningsområder. I 2014 utga vi et spesialnummer hvor forskning på kulturarv ble satt i en kulturpolitisk kontekst. Denne gangen er det altså forskning på folkeopplysning og dannelse som er satt inn i en kulturpolitisk ramme. På denne måten ønsker vi at tidsskriftet skal være en aktør som utvikler, utvider og utfordrer den kulturpolitiske forskningen.

Dette spesialnummeret er redigert av Tobias Harding ved University of Jyväskylä og Henrik Nordvall ved Linköpings universitet. De innehar sentrale posisjoner innen forskningen på kulturpolitikk og folkeopplysning. I sin innledning redegjør de nærmere for temaet og presenterer artiklene som inngår i spesialnummeret.

I tillegg til artiklene som er redigert av Harding og Nordvall, publiserer vi til sist i dette nummeret en artikkel som belyser flere av de samme spørsmålene. Skjønnlitteratur har i den klassiske dannelsesstradisjonen blitt framholdt som den viktigste veien til dannelse. Dette er særlig på grunn av at skjønnlitteratur er blitt sett på som en kunstform som knytter seg så nært til menneskers erfaringer. Nanna Kann-Rasmussen og Gitte Balling har studert kampanjen «Dan-

mark leser» med et særlig blikk på hvordan ikke-lesning ble definert og forstått og hvilke politiske konsekvenser dette har i en tid hvor digitaliseringen gir nye muligheter både for produksjon og konsumpsjon av kultur.

God lesning!